



Fylkesmannen i Aust-Agder
Miljøvernavdelingen

Hestetorvet vask og rens
Storgaten 33
4876 Grimstad

Deres ref.

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
Sak nr. 2015/4020 / FMAACMO

Dato
07.10.2015

Tilsynsrapport – Hestetorvet vask og rens – Renseri og vaskeri landsomfattende tilsynsaksjon 2015

Inspeksjonsrapport nr.: 2015.033.I.FMAA

Hensikten med tilsynet

Fylkesmannen i Aust-Agder kontrollerte «Hestetorvet vask og rens» den 16.9.2015. Hensikten med tilsynet var å kontrollere om virksomheten overholdt gjeldende krav fastsatt i, eller i medhold av forurensningsloven. Tilsynet er en del av en landsomfattende kontrollaksjon av vaskerier og renserier gjennomført av Fylkesmannen i samarbeid med Miljødirektoratet.

Kontaktpersoner ved kontrollen

Fra virksomheten: Berit Løland Nilsen (eier)
Hilde Solvang

Fra Fylkesmannen: Cecilie Moen
Veronica Skjævestad

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten beskriver resultater fra inspeksjonen. Rapporten har status som foreløpig. Dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil i rapporten innen to uker etter at rapporten er mottatt, er rapporten å anse som endelig.

Fylkesmannen avdekket to avvik under inspeksjonen:

1. Virksomheten har mangelfull internkontroll
2. Virksomheten har ikke vurdert substitusjon

Vi ber virksomheten om en skriftlig bekreftelse innen **15. november 2015** på hvordan avvikene er rettet. Rapporten som følger beskriver nærmere både avvikene samt oppfølgingen etter inspeksjonen.

Vi takker for god mottagelse og samarbeid på kontrolldagen.

Med hilsen

Veronica Skjævestad
senioringeniør

Cecilie Moen
rådgiver

Brevet er elektronisk godkjent og sendes uten underskrift.
Saksbehandler: Cecilie Moen, telefon: 37017832832

Kopi til:
Miljødirektoratet, Postboks 5672 Sluppen, 7485 Trondheim

1 Informasjon om virksomheten

Ansvarlig enhet: Hestetorvet vask og rens	
Organisasjonsnr (underenhet): 971 044 144	Eies av: 972 997 870
Telefon: 37044111	E-mail: hildepost@gmail.com
Bransjenr. (NACE-kode): 96.010 Vaskeri. og renserivirksomhet	

Kontrollert anlegg

Navn: Hestetorvet vask og rens	Anleggsnr: 0904.0017.01
Besøksadresse: Storgaten 33, 4776 Grimstad	
Kommune: Grimstad kommune	Anleggsaktivitet:

2 Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Tilsynet var varslet per telefon noen dager i forveien. Formål med aksjonen er å undersøke hvordan bransjen har utviklet seg med hensyn på overholdelse av sentrale miljøkrav i løpet av de siste årene.

Hovedtema for kontrollen var:

- Internkontrollsystem m/skriftlige rutiner
- Kjemikalier og substitusjonsplikten
- Håndtering av farlig avfall
- Utslippskontroll

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

3 Definisjoner

Avvik: manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov (brudd på lov).

Anmerkning: et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

4 Avvik

Det er fra Miljødirektoratet lagt vekt på at både store og små vaskerier, samt renserier skal kontrolleres. Virksomheter med få ansatte og familievirksomheter har mindre krav til skriftlig dokumentasjon, men det er likevel forventet at bedriften har kjennskap til de hovedtemaer listet under Bakgrunn for inspeksjonen, pkt. 2.

Det ble under Fylkesmannens kontroll ved «Hestetorvet vask og rens» funnet følgende avvik:

Avvik 1: Virksomheten har mangelfull internkontroll.

Avvik fra: Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften) § 4 & 5.
Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften), kapitel 11.

Grunnlag for avviket:

«Hestetorvet vask og rens» mangler skriftlige rutiner som beskriver hvordan avfall og kjemikalier håndteres. Bedriftens dokumentkartotek (perm) inneholdt mange dokumenter uten at eier og ansatte hadde oversikt. Blant annet fantes mange utdaterte sikkerhetsdatablader og datablader for kjemikalier som ikke lenger er i bruk. Bedriften forklarte at de samler avfall og leverer det til avfallsstasjon, men kunne ikke fremvise kvittering for levert avfall eller deklarasjon for levering av farlig avfall. Det er heller ikke registrert innlevering av farlig avfall i NORBAS (myndighetenes database for farlig avfall) for «Hestetorvet vask og rens».

Kommentar til regelverket:

Internkontroll skal sikre at virksomheten kjenner til det regelverk som gjelder for bransjen og at de har nødvendige rutiner som sikrer at krav stilt i regelverket overholdes. I dette ligger det at «Hestetorvet vask og rens» må samle og systematisere sine arbeidsrutiner, instruksjoner o.l. for blant annet avfall og kjemikaliehåndtering, slik at de kan tas i bruk og inngå i internkontrollen. Slike rutiner skal foreligge skriftlig i henhold til internkontrollforskriften § 5.

Instruksjoner for avfallshåndteringen innebærer en beskrivelse av identifisering, levering, lagring/merking og deklarerer av farlig avfall. Virksomheten må identifisere farlig avfall, som oppstår ved virksomheten og levere farlig avfall minst en gang per år hvis det overstiger 1 kg i henhold til avfallsforskriften kapittel 11 § 8. Farlig avfall skal deklarerer og deklarasjonsskjema for de ulike avfallsfraksjoner skal oppbevares for å dokumentere lovpålagt levering, jf. avfallsforskriften § 11-12. Virksomheten finner utfyllende informasjon om kjemikalieavfall og håndtering av avfall under del 13 i sikkerhetsdatablader.

Instruksjoner for håndtering av kjemikalier bør eksempelvis beskrive hvordan kjemikalier lagres og håndteres, samt hvor kjemikalierester/emballasje skal kastes. Rutinen skal i tillegg omfatte oppdatering av stoffkartotek, dvs. regelmessig gjennomgang av sikkerhetsdatablader. Sikkerhetsdatablader for kjemikalier som ikke lenger er i bruk bør fjernes fra kartoteket.

Forventninger til tilbakemelding om retting av avviket:

Avviket blir rettet dersom virksomheten sender skriftlige rutiner for:

- håndtering av farlig avfall
- håndtering av kjemikalier
- lagring av kjemikalier
- vurdering av substitusjon (se forventninger under avvik 2)
- oppdatering av kjemikaliedokumentasjon (dvs. sikkerhetsdatablader og stoffkartotek)

Det er tilstrekkelig med en kort beskrivelse av bedriftens rutiner.

Avvik 2: Virksomheten har mangler ved sin substitusjonsvurdering

Avvik fra: Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) § 3 a substitusjonsplikt og Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5.

Grunnlag for avviket:

«Hestetorvet vask og rens» kjenner til substitusjonsplikten og vurderer i en viss grad sine produkter ut ifra hva som er tilgjengelig hos leverandør. Virksomheten kunne ikke fremvise skriftlige rutiner for valg av kjemikalier og vurderinger for substitusjon av kjemikalier.

Kommentar til regelverket:

Alle virksomheter, som bruker kjemikalier som kan medføre skade for helse og miljø, har plikt til jevnlig å vurdere om de kan erstatte produktet med et som er mindre farlig, hvis det ikke medfører urimelig kostnad eller ulempe. Dette skal dokumenteres skriftlig.

Substitusjon trinn for trinn finner dere her: <http://www.miljodirektoratet.no/no/Tjenester-og-verktoy/Veileder/Substitusjonsplikten/Substitusjon-trinn-for-trinn/>

Bedriften vil som nevnt under andre kommentarer, pkt 5 importere sine kjemikalier direkte fra utlandet. Vi ber bedriften i sin substitusjonsvurdering ta hensyn til Miljødirektoratet sine anbefalinger gjeldene for kjemikalieimport. Dersom virksomheten skulle gå over til kun svanemerkede produkter vil det i fremtiden ikke være behov for å vurdere substitusjon.

Forventninger til tilbakemelding om retting av avviket:

Avviket ansees som rettet når vi mottar skriftlig vurderinger for substitusjon. Vurderingen bør inneholde en enkel liste over hvilke produkter som er vurdert, når det er vurdert og om en erstatning er mulig.

5 Andre kommentarer

Import av kjemikalier

Virksomheten fortalte under tilsynet at deres vaske- og renseprodukter ikke lenger selges i Norge og de vurderer å importere direkte fra Tyskland eller Danmark/Sverige.

Virksomheten må forholde seg til kjemikalierregelverket gjengitt i blandt annet Produktforskriften og REACH-forskriften. Importeres det mer enn 100kg pr. år må kjemikaliene deklarerer i Produktregisteret. En må også sørge for at det utarbeides sikkerhetsdatablad og at kjemikaliene merkes på norsk.

Søk i Miljødirektoratets kjemikaliedatabase viser at produktene som vurderes importert, inneholder stoffer som er under vurdering. Dette kan medføre plikt om informasjon, krav til godkjenning før bruk, utfasing eller substitusjon. Det er viktig å understreke at kjemikalier som tas i bruk i Norge skal være godkjent for det norske markedet. Miljødirektoratet er myndighet for kjemikalieimport og vi anbefaler «Hestetorvet vask og rens» å ta kontakt med miljødirektoratet for mer informasjon. Miljødirektoratet er derav kopimottaker.

Stort lager

Virksomheten har få typer kjemikalier lagret, men i relativt store mengder. Da også produkter som bedriften ikke lenger bruker. Bedriften anbefales å gjennomgå sine kjemikalier og fjerne dem som ikke skal brukes, samt bestille mindre mengder i fremtiden.

6 Oppfølging etter kontrollen

«Hestetorvet vask og rens» plikter snarest å rette opp de avvikene som er beskrevet i denne rapporten. For at Fylkesmannen skal kunne avslutte saken, må bedriften innen 15. november 2015 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvikene er rettet.

Tilbakemelding sendes til Fylkesmannen i Aust-Agder, miljøvernavdelingen, postboks 788 Stoa, 4809 Arendal eller på e-post til fmaapost@fylkesmannen.no.

7 Varsel om vedtak om kontrollgebyr

Fylkesmannen er pålagt å kreve gebyr for gjennomførte inspeksjoner i virksomheter etter forurensningsloven, jf. forurensningsforskriftens kap. 39 "Gebyr til statskassen for arbeid med tillatelser og kontroll etter forurensningsloven". Ut fra ressursbruken ved tilsynet og forventet ressursbruk for oppfølgingen vurderer vi å ta gebyr på kr 4600 (sats 4) for denne kontrollen, jf. forurensningsforskriften § 39-7.

Eventuelle kommentarer til varslet sendes til Fylkesmannen innen 2 uker, jf. forvaltningsloven § 16. Vedtak om gebyrsats vil bli sendt i nytt brev.

8 Offentlighet i forvaltningen

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten. (jf. offentligloven).

9 Regelverk

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) blant annet § 7 første ledd/andre ledd
- Lov 19. juni 1970 om kontroll med produkter og forbrukertjenester blant annet § 3 om plikt til aktsomhet og § 3a om substitusjonsplikt (produktkontrollloven)
- Forskrift om begrensnig av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift 1. juni 2004 nr. 930 om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) kapittel 11 om farlig avfall
- Forskrift 6. desember 1996 nr. 1127 om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)

Informasjon om regelverk finner du på www.miljodirektoratet.no og www.regelhjelp.no